

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΤΟΡΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ**

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΟΥ ΛΕΣΟΘΟ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Γιοχάνεσμπουργκ, 14 Ιουνίου 2019

Γενικά στοιχεία

Το Λεσόθο, πρώην βρετανικό Προτεκτοράτο με την ονομασία Μπασουτολάνδη, απέκτησε την ανεξαρτησία του τον Οκτώβριο του 1966. Είναι μια μικρή, ορεινή, εσόκλειστη χώρα που περικλείεται εξ ολοκλήρου από τη Νότια Αφρική, με έκταση μόλις 30.355 τετρ. χλμ. (με το χαμηλότερο σημείο να είναι σε υψόμετρο 1.400 μέτρων, ενώ το 80% της έκτασης του Λεσόθο βρίσκεται σε υψόμετρο άνω των 1.800 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας). Εξαιτίας της γραφικότητας των τοπίων του, δόθηκε στη χώρα το προσωνύμιο «Ελβετία της Νότιας Αφρικής». Έχει πληθυσμό περίπου δύο εκατομμυρίων κατοίκων, ενώ χαρακτηρίζεται ως χώρα χαμηλού-μεσαίου εισοδήματος, με το ετήσιο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) να ανέρχεται σε \$ 1.318.

Πρωτεύουσα της χώρας είναι το Μαζέρου, ενώ το εθνικό νόμισμα της χώρας είναι το Λότι, άμεσα συνδεδεμένο με το νόμισμα της Νοτ. Αφρικής (ραντ).

Το πολίτευμα της χώρας είναι συνταγματική μοναρχία, με τον βασιλιά ως αρχηγό του κράτους, ενώ διαθέτει 33μελή Γερουσία και 120μελή Εθνοσυνέλευση. Το Λεσόθο διεξήγαγε εκλογές τον Ιούνιο του 2017 για τρίτη φορά σε μια περίοδο πέντε ετών από το 2012. Αυτό οδήγησε στο σχηματισμό μιας τετραμερούς κυβέρνησης συνασπισμού, υπό την ηγεσία του πρωθυπουργού Thomas Thabane. Κατόπιν σχετικών προτάσεων από πλευράς Αναπτυξιακής Κοινότητας Χωρών Νοτιότερης Αφρικής (Southern African Development Community SADC), η κυβέρνηση του Λεσόθο βρίσκεται στη διαδικασία προώθησης βασικών συνταγματικών μεταρρυθμίσεων (οι χώρες SADC είναι: Αγκόλα, εΣουατίνι(πρώην Σουαζιλάνδη), Ζάμπια, Ζιμπάμπουε, Λεσόθο, Λ.Δ. Κονγκό, Μαδαγασκάρη, Μαλάουι, Μαυρίκιος, Μοζαμβίκη, Μποτσουάνα, Ναμίμπια, Νοτ. Αφρική, Τανζανία, Σεϋχέλλες).

Οικονομικά στοιχεία

Οικονομικά το Λεσόθο εξαρτάται από τις εισπράξεις δασμών από την συμμετοχή του στην Τελωνειακή Ένωση Χωρών Νοτιότερης Αφρικής (South African Customs Union-SACU: εΣουατίνι(πρώην Σουαζιλάνδη), Λεσόθο, Μποτσουάνα, Ναμίμπια, Νοτ. Αφρική) και τα εμβάσματα των μεταναστών που εργάζονται κυρίως στα ορυχεία της Νοτ. Αφρικής.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, η οικονομία του Λεσόθο αντιμετώπισε προκλήσεις προερχόμενες από την πολιτική αστάθεια, την έλλειψη πολλών φυσικών πόρων και την παρατεταμένη περίοδο βραδείας ανάπτυξης στη Νότιο Αφρική, η οποία οδήγησε στην πτώση των εσόδων και της ρευστότητας της Τελωνειακής Ένωσης Χωρών Νοτιότερης Αφρικής(SACU). Η ετήσια οικονομική ανάπτυξη από το 2015 έως το 2017 ήταν κατά μέσο όρο 1,7%. Συρρίκνωση των εσόδων, κατά 0,6% του ΑΕΠ, παρατηρήθηκε το

οικονομικό έτος 2017/18 ως αποτέλεσμα της συρρίκνωσης της γεωργικής παραγωγής και των δημοσιονομικών δαπανών.

Το νερό είναι το σημαντικότερο φυσικό αγαθό που διαθέτει σε αφθονία το Λεσόθο. Η ολοκλήρωση της κατασκευής του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος/σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την εταιρία Lesotho Highlands Water Project-LHWP, το 1998, που είναι το μεγαλύτερο έργο υποδομής στη χώρα, εξασφαλίζει τις ενεργειακές ανάγκες και παράλληλα έσοδα από τις πωλήσεις ύδατος και ηλεκτρικής ενέργειας στην Νότιο Αφρική.

Η σημασία του έργου αυτού για την περιοχή του Free State και την ευρύτερη περιοχή του Γιοχάνεσμπουργκ, όπου συναντώνται μεγάλη πληθυσμιακή συγκέντρωση και έντονη βιομηχανική και αγροτική δραστηριότητα, είναι μεγάλης οικονομικής σημασίας για την περιοχή και προσδίδει προστιθέμενη αξία στην γεωγραφική θέση του Λεσόθο (σημειώνεται ότι στην χρηματοδότηση του έργου συμμετείχε και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων-EIB).

Η ανάπτυξη αναμένεται να ανακάμψει μετριοπαθώς τα επόμενα τρία χρόνια, ενισχυμένη από την αύξηση των κατασκευών που συνδέονται με τη δεύτερη φάση του προγράμματος Lesotho Highlands Water Project-LHWP, και ένα δεύτερο έργο από την “Millennium Challenge Corporation” για την εξόρυξη διαμαντιών. Η ανεργία ωστόσο παραμένει υψηλή, σε ποσοστό 24%-28%, σε συνδυασμό με υψηλή ανισότητα και φτώχεια (το σύνολο του εργατικού δυναμικού της χώρας ανέρχεται στις 850.000 εργαζόμενους).

Το Λεσόθο σημείωσε πρόοδο στη μείωση της φτώχειας τη δεκαετία του 2000, μειώνοντας το ποσοστό της φτώχειας, από 61,3% το 2002 σε 59,7% το 2011. Εντούτοις, το 2018 για το 53,7% του πληθυσμού η ημερήσια αγοραστική ικανότητα ήταν μόλις \$ 1,9, με το 49% των κατοίκων της χώρας να ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, ενώ σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού μαστιζείται από την ανεργία ή υποαπασχολείται. Φυσικό επακόλουθο είναι η μεγάλη ανισότητα στην κατανομή του πλούτου, όπου το 10% του πληθυσμού έχει στην διάθεση του μόλις το 0,9% του ΑΕΠ, ενώ το ανώτερο 10% απολαμβάνει το 43,4% του ΑΕΠ.

Στη σύνθεση του ΑΕΠ κατά τομείς συμμετέχουν: η γεωργία κατά 15%, η βιομηχανία κατά 45% και οι υπηρεσίες κατά 40%. Η σταθερή μείωση του αριθμού των εργαζομένων στα νοτιοαφρικανικά ορυχεία ώθησε την χώρα στην ανάπτυξη μικρής βιομηχανικής βάσης για την παραγωγή/επεξεργασία γεωργικών προϊόντων, δερμάτων και μιας αξιόλογης παραγωγής ετοιμών ενδυμάτων. Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι του Λεσόθο είναι οι ΗΠΑ και το Βέλγιο, όσο αφορά στις εξαγωγές του και Νοτ. Αφρική, Χονγκ-Κονγκ, Κίνα, Γερμανία και Ινδία όσον αφορά στις εισαγωγές του.

Το Λεσόθο αξιοποίησε τα πλεονεκτήματα που παρέχει η “African Growth and Opportunity Act”(AGOA), κατασκευάζοντας και εξάγοντας έτοιμα ενδύματα στις Η.Π.Α, με προτιμησιακό καθεστώς, με τον κλάδο να απασχολεί περί τους 40.000 εργαζόμενους (ωστόσο με τις περισσότερες από τις επενδύσεις στον τομέα αυτό να προέρχονται από χώρες της Ασίας).

Η γεωργία εξακολουθεί να έχει σημαντικό βιοποριστικό ρόλο στην οικονομία του Λεσόθο και μάλιστα στις καλλιέργειες που προορίζονται για ίδια κατανάλωση (ιδιαίτερα όμως χαμηλής απόδοσης). Παράγονται καλαμπόκι, σιτάρι, σόργος(δημητριακό) και κηπευτικά. Δεύτερη σημαντική πηγή εισοδήματος είναι η κτηνοτροφία (αιγοπρόβατα), τα προϊόντα της οποίας συμβάλλουν εν μέρει και στις εξαγωγές. Από άποψη ορυκτού πλούτου, εξορύσσονται διαμάντια, ενώ η ανάπτυξη της βιομηχανίας είναι περιορισμένη.

Η χώρα βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι και χρειάζεται ώθηση για ανάπτυξη, έναν πιο εξορθολογισμένο ρόλο για το κράτος και έναν δυναμικό ιδιωτικό τομέα που θα την βοηθήσει να αξιοποιήσει ευκαιρίες σε περιφερειακές και παγκόσμιες αγορές. Το Λεσόθο έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά στη βελτίωση των δεικτών του Doing Business, ιδίως όσον αφορά στον εξορθολογισμό των διαδικασιών έναρξης νέων επιχειρήσεων και ιδιοκτησίας που συνήθως περιορίζουν την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων καθώς και των άμεσων ξένων επενδύσεων. Ωστόσο, απαιτείται περισσότερη πρόοδος για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χώρας. Η μείωση των εσόδων από την Τελωνειακή Ένωση των Χωρών της Νοτιότερης Αφρικής (SACU) εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για τις δημοσιονομικές προοπτικές της χώρας: τα έσοδα της SACU μειώθηκαν από 24% του ΑΕΠ το 2014/15 σε 17,2% του ΑΕΠ το 2017/18 και αναμένεται να μειωθούν σε 15,8% του ΑΕΠ το 2019/20.

Στο πλαίσιο του νομοσχεδίου του προϋπολογισμού για το 2019/20, η κυβέρνηση περιέγραψε ορισμένα μέτρα για τη μείωση των ανελαστικών δαπανών και την αύξηση των εγχώριων εσόδων. Ωστόσο, οι προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης συνεπάγονται και εξορθολογισμό του εργασιακού κόστους. Η υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που περιλαμβάνει υιοθέτηση νέων χρηματοπιστωτικών μοντέλων και δημοσιονομικών δαπανών, θα μπορούσε να ανοίξει το δρόμο για ευρύτερη προσέλκυση ξένων διεθνών επενδυτικών κεφαλαίων.

Η ύπαρξη υψηλού ποσοστού φορέων του ιού HIV/AIDS και της φυματίωσης (tuberculosis), αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας του Λεσόθο. Το ποσοστό φορέων του ιού HIV είναι 25% στον ενήλικο πληθυσμό (15-49 ετών), ο δεύτερος μεγαλύτερος σε παγκόσμιο επίπεδο. Αντίστοιχα, το ποσοστό της φυματίωσης ανέρχεται σε 724 περιπτώσεις ανά 100.000, σύμφωνα με την έκθεση Global TB του 2017, η δεύτερη υψηλότερη σε παγκόσμιο επίπεδο. Το υψηλό κόστος δαπανών για την υγεία συμβάλλει στη μείωση του δημοσιονομικού χώρου, ενώ τα υψηλά ποσοστά HIV/AIDS και φυματίωσης συμβάλλουν στην επίμονα υψηλή ανισότητα και φτώχεια.

Διμερείς Οικονομικές και Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδας-Λεσόθο

Όπως σημειώνεται και στους παρακάτω δύο στατιστικούς πίνακες, οι διμερείς εμπορικές ροές (εισαγωγές/εξαγωγές), την περίοδο την περίοδο 2010-2018 είναι αναιμικές, παρουσιάζοντας τα παρακάτω ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

α) καταγράφηκαν **εισαγωγές** ετοιμών ενδυμάτων, από Λεσόθο, τη διετία 2010-2011, πολύ χαμηλής όμως συνολικής αξίας (€ 13.814 το 2011 και € 73.802 το 2010). Τα υπόλοιπα έτη, από 2012 έως και 2018 **δεν** καταγράφηκαν **εισαγωγές** στο Λεσόθο

β) πλην δύο ετών (2014 και 2016), **δεν** καταγράφηκαν ελληνικές **εξαγωγές** στο Λεσόθο. Τόσο το 2014 όσο και το 2016 το ύψος των εξαγωγών ήταν αμελητέο (€ 3.330 το 2014 και € 3.755 το 2016), συμπεραίνοντας ότι οι εξαγωγές ήταν περιστασιακές και χωρίς συνέχεια τα επόμενα έτη.

Λόγω της ιδιάζουσας γεωγραφικής θέσης του Λεσόθο, ως εσώκλειστης χώρα που περικλείεται εξ ολοκλήρου από τη Νότια Αφρική, αποτελεί γενικό κανόνα τα περισσότερα προϊόντα να προωθούνται μέσα από κανάλια και δίκτυα διανομής που διαθέτουν πολλές νοτιοαφρικανικές εμπορικές και εισαγωγικές επιχειρήσεις.

Στατιστικά Δεδομένα και Πίνακες

Δασμ/κή κατηγορία	Εισαγωγές Ελλάδος από Λεσόθο	Αξία σε €	Ποσότητα σε kg
2018			
-	-	-	-
2017			
-	-	-	-
2016			
-	-	-	-
2015			
-	-	-	-
2014			
-	-	-	-
2013			
-	-	-	-
2012			
-	-	-	-
2011			
6103	Κουστούμια, σύνολα, σακάκια, παντελόνια μακριά, φόρμες με τιράντες και παντελόνια κοντά, πλεκτά, για άντρες ή αγόρια	1.895	90
6110	Πουλόβερ, πλεκτές ζακέτες, γιλέκα και παρόμοια είδη, πλεκτά	8.796	208
6111	Ενδύματα και συμπληρώματα ένδυσης, πλεκτά, για βρέφη	3.123	64
2010			
6103	Κουστούμια, σύνολα, σακάκια, παντελόνια μακριά, φόρμες με τιράντες και παντελόνια κοντά, πλεκτά, για άντρες ή αγόρια	10.227	372
6104	Κουστούμια-ταγιέρ, σύνολα, ζακέτες, φορέματα, φούστες, φούστες-παντελόνια, παντελόνια, φόρμες με τιράντες	16.624	332
6106	Μπλούζες και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζιέ, πλεκτές, για γυναίκες ή κορίτσια	1.343	45
6109	Τι-σερτ και φανελάκια, πλεκτά	28.349	743
6110	Πουλόβερ, πλεκτές ζακέτες, γιλέκα και παρόμοια είδη, πλεκτά	17.259	411

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή. Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Γιοχάνεσμπουργκ

Δασμ/κή κατηγορία	Εξαγωγές Ελλάδος στο Λεσόθο	Αξία σε €	Ποσότητα σε kg
2018			
-	-	-	-
2017			
-	-	-	-
2016			
8409	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης	3.755	60
2015			
-	-	-	-
2014			
9018	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, οι σπινθηρογράφοι και άλλες συσκευές ηλεκτροθεραπείας, καθώς και συσκευές για τον έλεγχο της οξύτητας της όρασης	3.330	20
2013			
-	-	-	-
2012			
-	-	-	-
2011			
-	-	-	-
2010			
-	-	-	-

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή. Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Γιωάννης Μπουργκ

Απόστολος Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ